

Henseende, og jeg skal for mit Vedkommende følge det ærede Medlem saa langt som muligt i saa Henseende, men de to Hovedpunkter eller i alt Fald det ene Hovedpunkt, Forbedringen af Undervisningen, forekommer det mig, at vi ikke kunne give Afkald paa. Jeg ser absolut saaledes paa det, at hvis vi kun faa den ene Side af Loven, Bønningsforbedringerne for Lærerne, gennemført, vil det være meget længe, inden vi faa den anden Side fuldendt, og derfor mener jeg, at disse to Ting absolut maa følges ad. Jeg kan kun beklage, at den ærede Ordfører, som jo selv er Lærer og har mange Lærere inden for sit Flerstal, ikke har sat større Kraft ind paa at faa Befolkningens Interesser varetagne saa vidt muligt ved et mindre Børneantal eller ved at tage det Børneantal, som Regeringen har tilbudt.

Dalsgaard: Under Hensyn til det meget fremrykkede Tidspunkt, hvorpaa vi befinde os, og den noget langtrukne Forhandling der har været ført, skal jeg paa Forhaand love at udtale mig meget kort. Jeg skal indskrænke mig til at fremsætte nogle Bemærkninger om det Endringsforslag, der er fremsat af Flerstallet under Nr. 19 til § 2. § 2 der jo fastsætter, hvor stort et Antal Børn der maa betros den enkelte Lærer, er en af de vigtigste Paragraffer i Lovforslaget. I § 2 er der som bekendt herom foreslaaet, at Børneantallet skal være begrænset til 70. Flerstallet foreslaar nu her i det nævnte Endringsforslag at gaa op til 75, og det er blevet begrundet saavel i Betænkningen som her i Salen af den ærede Ordfører (S. C. Christensen) ligesom ogsaa af det ærede Medlem for Langeland (Guldbrandsen), og det er blevet begrundet paa samme Maade alle Vegne, hvad der jo er i sin rigtig gode Orden. Begrundelsen er den, at man derved kommer til at spare Kommunerne for en Del af de store Byggeudgifter til ny Skoler, som de ellers vilde komme til. Dette er Hovedbegrundelsen; det vil sikkert ikke blive benægtet fra nogen af de Herrer's Side. I den Henseende kan jeg imidlertid ikke andet end være enig i de Betragtninger, der ere gjort gældende af det ærede Medlem for Kollerup (Sloth), og skønt jeg ikke har noget væsentlig nyt at sige ud over, hvad allerede dette ærede Medlem — og for Resten ogsaa det ærede Medlem for Odense Amts 8de Valgkreds (S. Holm) — har sagt, har jeg dog troet det forsvareligt, at der skulde lyde endnu en Stemme for denne Opfattelse, da det gælder et Punkt af ikke saa ganske ringe Betydning. Det er jo givet, at det i Øjeblikket ikke vil gøre nogen

Forstel for de allerfleste Kommuner, enten man sætter Antallet til 70 eller 75. Det er 268 Embeder som det drejer sig om; saa mange ny Embeder kan man nemlig spare, hvis man sætter Tallet til 75 i Stedet for 70. Dette vil altsaa sige, at det er højt 268 Kommuner, der berøres af dette Spørgsmaal ved Lovens Ikrafttræden. Rimeligvis er det ikke en Gang saa mange, thi sandsynligvis er der i enkelte Kommuner mere end een Skole med et Børneantal af mellem 70 og 75, men man kan nok antage, at der er ca. 200 Kommuner, der i Øjeblikket bliver berørte ved dette Spørgsmaal og faa forøgede Udgifter til ny Bygninger, hvis man lader Antallet blive ved 70 i Stedet for at sætte det til 75. Alle andre Kommuner blive i Øjeblikket fuldstændig uberørte af dette Spørgsmaal. De faa i Øjeblikket akkurat de samme Udgifter til ny Bygninger og Lærereembeder, enten man sætter Tallet til 70 eller 75. Men nu maa jeg da være enig med det ærede Medlem for Kollerup i, at for disse ca. 200 Kommuner vil det aldeles utvivlsomt være en Fordel, at Tallet bliver staaende ved 70. Det forekommer mig, at han klarlig har paavist dette, og at det slet ikke kan afkræstes. De faa, som det ærede Medlem har oplyst — og i den Henseende er han enig med den ærede Ordfører — en Udgift, som man er bleven enig om at kalkulere til ca. 3,000 Kr. til hver Skole, hvad dog rimeligvis som Gennemsnit er højt nok; tager man dem under eet, bliver det for disse 268 Skoler ca. 800,000 Kr. De faa altsaa straks i Bygningsudgifter disse 800,000 Kr., og hvis man vil sætte Renten deraf til 4 pCt. — hvad jo for Tiden er højt nok, men maaste dog ikke for højt i dette Tilfælde — bliver den aarlige Renteadgift 32,000 Kr. Dersom man imidlertid sætter Børneantallet op til 75, slippe de i Øjeblikket fri for denne Udgift til ny Skoler, men om nogle faa Aar — det er jo givet — for nogle Kommuner's Vedkommende kun 1 Aar efter, for andre 3—4 Aar efter, eller i Løbet af, man kan vel sige 4—6 Aar, eller da i det højeste 10 Aar, ere saa godt som alle disse ca. 200 Kommuner komne i den Omstændighed, at de skulle have en Skole mere; saa faa de Udgiften til Bygninger al ligevel, og saa maa de selv bære Begyndelsesløsen til Læreren, hvilken de derimod næsten i alle Tilfælde ville blive fri for at afholde, hvis man bliver staaende ved et Børneantal af 70, efter som Lovforslagets § 12 er affattet. Det forekommer mig altsaa, at derom burde der ikke kunne være Tvivl. Man regner vist ikke for højt, naar man ansætter Begyndelseslønnen til gen-